

LISZT BULLETTIN

September 2021

Pianorecital door Alexandra Kaptein op zondagmiddag 19 september in Naarden-Vesting

Zoals reeds in een Nieuwsbrief aangekondigd, zal op zondagmiddag 19 september, aanvang 16:00 uur, de jonge, zeer getalenteerde pianiste Alexandra Kaptein een recital geven met uitsluitend composities van Franz Liszt: een evenwichtig, veeleisend programma van ongeveer een uur lengte (zonder pauze). Plaats van handeling is de intieme concertzaal BIJ ANDREAS, Turfpoortstraat 29, een voormalig kerkje in het hart van Naarden-Vesting. De entree bedraagt € 20,-, maar donateurs van de Franz Liszt Kring krijgen € 5,-reductie. Na afloop wordt u een drankje en hapje aangeboden.

Alexandra Kaptein, geboren op 22 maart 1999 te Enschede, kreeg op vijfjarige leeftijd haar eerste pianolessen van Lena Golowinskaja. Al op zesjarige leeftijd won zij de eerste prijs in de pianocompetitie 'Jugend musiziert' in Duitsland. Deelname aan een lange reeks nationale en internationale pianocompetities volgde, waarbij ze niet zelden de finale bereikte en soms zelfs de eerste prijs in de wacht sleepte. Na de middelbare schoolopleiding studeerde Alexandra aan het Artez Conservatorium Zwolle bij Michail Markov, waar ze vorig jaar *cum laude* voor haar 'Bachelor' slaagde. Momenteel studeert ze voor haar 'Master' bij Frank van de Laar aan het Conservatorium van Amsterdam. Bijzonder en veelbetekenend is, dat ze daarnaast begon aan een tweede hoofdvakstudie, Muziek Theorie, aan het Koninklijk Conservatorium te Den Haag. Thans bereidt Alexandra Kaptein zich voor op deelname aan het *10th International Franz Liszt Piano Competition Weimar-Bayreuth*, dat van 27 oktober tot en met 7 november 2021 wordt gehouden. We zijn

blij haar hierin te kunnen steunen door haar in samenwerking met de Robert F.W. Bruinsma Stichting dit recital aan te kunnen bieden.

Het programma

Begonnen wordt met *Cantique d'amour*, het laatste deel van de cyclus *Harmonies poétiques et religieuses*, dat Liszt schreef voor zijn geliefde Carolyne von Sayn-Wittgenstein; hij heeft het werk tot op hoge leeftijd in het openbaar gespeeld. Gevolgd wordt met wat luchtigers, de *Valse Caprice d'après Schubert* uit de *Soirées de Vienne*, niet de overbekende zesde, maar de zeker niet minder charmante zevende in A-groot. Centraal daarin staat het thema dat vooral door de operette *Das Dreimäderlhaus* van Heinrich Berté (1916) en de daarop geënte, gelijknamige film uit 1958 bekend is geworden. Ook het hierna uit te voeren werk betreft een bewerking van muziek van Franz Schubert: *Die junge Nonne*, een lied dat Liszt in het najaar het 1837 in Bellagio ombouwde tot een dankbaar klavierstuk. Vervolgens horen we de

Tweede Ballade in b-klein uit 1853, een van de topwerken uit de Weimarer glansjaren. Besloten wordt met een ander meesterwerk, de soloversie van de *Totentanz - Paraphrase op Dies irae*, een compositie die vooral in de versie voor klavier en orkest bekend is geworden, maar Liszt daarna (in 1865) ook als pianostuk het licht deed zien.

Kaartverkoop

Het bestellen van kaarten is uitsluitend mogelijk via de website: <https://bijandreas.nl/agenda/>. Wanneer u in de agenda het concert op 19 september aanklikt, kunt u daar uw kaarten bestellen. Omdat door de coronamaatregelen het aantal zitplaatsen beperkt moet blijven, wordt u dringend geadviseerd om *zo snel mogelijk* uw kaarten te bestellen, omdat ook niet-leden van de Liszt Kring via deze website kaarten voor dit concert kunnen reserveren en op = op! De entree bedraagt €20,-; donateurs van de Franz Liszt Kring krijgen €5,- korting. Deze reductie kan echter pas na afloop verrekend worden; met onze penningmeester is overeengekomen dat dat bedrag in mindering wordt gebracht op uw donatie voor het jaar 2022.

Ledendag op 10 oktober

Op zondagmiddag 3 september 2017 werd in de Westvest90-kerk te Schiedam een succesvolle Ledendag gehouden. We zijn verheugd te kunnen aankondigen dat een dergelijke dag opnieuw georganiseerd wordt, en wel op zondagmiddag 10 oktober aanstaande, aanvang 14:00 uur. De plaats van handeling is net als vorige keer de Westvest90-kerk te Schiedam, waar een van de mooiste concertvleugels van Nederland staat en de akoestiek perfect is, de reden waarom hier dikwijls cd-opnames worden gemaakt.

Nieuw in de opzet is, dat we nu ook de donateurs, soms professionele musici, vaker enthousiaste amateurpianisten, de gelegenheid willen bieden hun liefde voor de muziek van Liszt met anderen te delen: eerst laten de donateurs zonder professionele muziekopleiding zich horen, daarna de 'profs' of zij die daartoe in opleiding zijn. Hoe het programma van dit concert door en voor leden er precies uit zal zien, is natuurlijk afhankelijk van de aanmeldingen die binnenkomen. Zeker is echter, dat Martyn van den Hoek, onze voorzitter die het afgelopen jaar een miraculeuze wedergeboorte heeft mogen ervaren en zich voorbereidt op zijn officiële come-back, het tweede blok zal openen en besluiten. Richtlijnen zijn, dat de ingezonden programmatjes niet langer dan tien minuten mogen duren en de opgegeven werken uitsluitend of althans voor het overgrote deel van Franz Liszt zijn. Het zou heel mooi zijn, als er ook enkele liederen of iets voor viool/cello en piano op het programma zou staan. Uiterste datum van aanmelding is zondag 26 september. U kunt uw repertoire opgeven bij Johan Verrest (j.verrest@liszt-kring.nl) of rechtstreeks bij schrijver dezes (info@albertbrussee.nl).

Nieuw is ook, dat er in de navolgende pauze niet alleen een kopje koffie of thee met wat lekkers voor u klaarstaat, maar er ook 'markt' wordt gehouden met boeken en bladmuziek uit de nalatenschap van de ons in 2019 helaas ontvallen pianiste Toos Onderdenwijngaard, jarenlang bestuurslid van onze stichting. Tevens zullen er oude edities van ons tijdschrift en andere uitgaven van de Franz Liszt Kring op een tafel liggen uitgesteld, die aangeschaft kunnen worden.

Na deze royale pauze is het laatste woord echter weer aan de muziek. We hebben de jonge, begaafde pianist **Nikola Meeuwse**n, die een mooie carrière aan het opbouwen is, reeds optrad met het Residentie Orkest en vele malen op TV te bewon-

deren was, bereid gevonden een kort recital te geven. Wat hij precies zal spelen, is momenteel nog niet bekend en zal afhangen van zijn drukke concert-agenda, maar er zal zeker veel Liszt bij zitten.

Tot besluit is er een nazit, een kleine receptie, tijdens welke er gelegenheid is van gedachten te wisselen met het bestuur. Mochten er ideeën of voorstellen zijn met betrekking tot het reilen en zeilen van de Franz Liszt Kring, dan is dit het goede moment daarover met ons in contact te treden. We zullen tijdens komende vergaderingen dan zien of we ons beleid nog beter kunnen afstemmen op uw wensen en verwachtingen.

13:40 – 14:00 uur:

Zaal open

14:00 uur:

Een kort openingswoord door de voorzitter

14:05 – 14:45 uur:

Concert door en voor leden; blok 1

14:45 – 15:30 uur:

Concert door en voor leden; blok 2

15:30 – 16:15 uur:

Royale pauze; ‘markt’

16:15 – 17:00 uur:

Kort recital door Nikola Meeuwssen

17:00 – 17:45 uur:

Nazit, ‘borrel’

De entree is geheel gratis, ook voor uw introducees. Een vrijwillige bijdrage is uiteraard welkom.

Het adres van de Westvest90-kerk luidt:

Westvest 90, 3111 BZ Schiedam.

Er is dicht bij de kerk ruime parkeer-gelegenheid.

De kerk biedt genoeg ruimte om de nog geldende anderhalve-meter-afstand onderling te bewaren.

Komt allen!

Verder in binnen- en buitenland

- **Martin Oei** heeft, ondanks de Corona-crisis, de afgelopen maanden niet stilgezeten. In juni heeft hij een nieuwe cd opgenomen met composities van Liszt die tijdens zijn voorstelling *Tom en Jerry in de Tuin der Lusten* tot klinken komen. Bij die voorstelling gebruikt Martin Oei bijzonder beeldmateriaal: bij de voordracht van de welbekende Tweede Hongaarse Rapsodie ziet men de humoristische cartoon van Tom & Jerry en de Dante-sonate wordt gevisualiseerd met een animatie van de *Tuin der Lusten* van Jeroen Bosch. De bedoeling van dit project is, jonge mensen die niet vertrouwd zijn met klassieke muziek naar de concertzaal te lokken en op speelse wijze te laten ervaren hoe mooi klassieke pianomuziek is. De voorstellingen in de Kleine Zaal van het Concertgebouw in het voorjaar van 2021 konden helaas in verband met de Corona-crisis niet doorgaan. Ze zijn echter opnieuw geprogrammeerd en wel op zondagmiddag 20 maart, 10 april en 1 mei 2022. Voor meer informatie en kaartbestelling, zie: <https://www.concertgebouw.nl/concerten/pianofeest-tom-en-jerry-in-de-tuin-der-lusten/20-03-2022>.

- De eminente muziekgeleerde **Wolfgang Seibold** heeft zich gebogen over de correspondentie Franz Liszt – Pauline Viardot-Garcia, dit in verband met het feit dat tweehonderd jaar geleden de beroemde, ook zelf componerende zangeres het levenslicht aanschouwde. Voor een goed deel was deze correspondentie al in druk verkrijgbaar, maar Wolfgang Seibold kwam nog drie nooit gepubliceerde brieven op het spoor en heeft het totaal van de in het Frans gestelde brieven (twintig in getal), herzien, vertaald en geannoteerd. De briefwisseling staat gepubliceerd op de website van het Duitse Liszt-Gesellschaft: <https://deutsche-liszt-gesellschaft.de>.

Hopelijk komt er spoedig een gedrukte versie beschikbaar.

- Op 13 juni j.l. gaf de in Hongarije geboren en getogen, maar al vele jaren in België werkzame pianist **Levente Kende** samen met zijn zoon Nikolaas en met medewerking van onder anderen Charlotte Wajnberg – sopraan en Jolente De Maeyer – viool een interessant concert in de Blauwe Zaal De Singel van de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten te Antwerpen. Het betrof de “Artistieke presentatie van het doctoraatsonderzoek ‘Endlich etwas wirklich

neues' door Levente Kende, een vergelijkend onderzoek van (r)evolutionaire vernieuwingen in de late pianowerken (1860 – 1886) van Ferenc Liszt en de vroege pianowerken (1908 – 1912) van Béla Bartók." Het 32 pagina's tellende programmaboek in A4-formaat, geïllustreerd met een groot aantal afbeeldingen, zegt ons veel over de diepgang van dit project; het toont aan, dat Levente Kende, al vele jaren pianodocent aan genoemd instituut, als weinig anderen thuis is in het oeuvre van deze twee grote Hongaarse componisten.

- In vervolg op zijn boeken over Martha Remmert heeft **Dieter Nolden** een expositie samengesteld, die van 21 mei tot eind augustus te zien is in het Goethe- und Schiller-Archiv te Weimar. De expositie draagt als titel *Leben für Liszt: Martha Remmert*.

- Eveneens in Weimar vinden van 22 tot en met 24 oktober de traditionele '**Weimarer Liszt-Tage**' plaats. Naast een 'Geburtstagkonzert' op vrijdagavond in de Herz Jesu Kirche en een orgelconcert in het naburige Denstedt vermeldt het programma de jaarlijkse ledenvergadering, een rondleiding door de Anna Amalia-bibliotheek waar tegenwoordig Liszts bibliotheek wordt bewaard, en een voordracht over diens sacrale muziek (met klankvoorbeelden).

- Kort daarna begint het **10. Internationaler Franz Liszt Klavierwettbewerb Weimar-Bayreuth** (van 27 oktober tot en met 7 november). De verschillende rondes vinden goeddeels in Weimar (in de Hochschule für Musik Franz Liszt), deels in Bayreuth plaats. Het slotconcert op 6 november, met medewerking van de Weimarer Staatskapelle, wordt gehouden in de Weimarahalle. Zoals gezegd, is Alexandra Kaptein één van de 37 geselecteerde kandidaten; ze is de enige Nederlander. Voor meer informatie en een opgave van andere in het kader van dit concours te geven concerten zij verwezen naar: <https://www.hfm-weimar.de>.

- Ook Boedapest laat zich niet onbetuigd. Op 21 en 22 oktober is er een **International Liszt Conference** in de Liszt Ferenc Academy of Music. Het symposium wordt geopend door niemand minder dan de nu 91-jarige Alan Walker, die kort geleden een uitstekende biografie van Chopin het licht deed zien. Hij zal spreken over de betrekkingen die de Poolse meester met Franz Liszt onderhield. Daarna heb ik zelf de eer wat te mogen zeggen over mijn beide Mazeppa-boeken, met name natuurlijk over de speciaalstudie *The Mazeppa Music of Franz Liszt*. De door mij gereconstrueerde tussenversie van de etude, waarvan Nikola Meeuwssen twee jaar geleden de wereldpremière gaf tijdens het minifestival ter gelegenheid van het veertigjarig bestaan van de Franz Liszt Kring, zal uitgevoerd worden door een student van de Liszt-Academie. Prof. Paul Merrick zal vervolgens spreken over Liszts muziek in de toonsoort van E-groot, een toonsoort die hij bij voorkeur gebruikte in werken met sacrale inslag. Na andere bijdragen presenteert Kenneth Hamilton, bekend om zijn boek over de Sonate in b-klein, zijn nieuwe Liszt-cd; het dagprogramma wordt afgesloten met een receptie. Ook op 22 oktober zijn er nog enkele interessante lezingen, een gemeenschappelijke lunch en een interview met Alan Walker.

- Besluiten we met het **Herfstfestival in Raiding** gedurende twee opeenvolgende weekends (15-17 en 22-24 oktober). Concerten met orkest, pianorecitals, liederenavonden, kamermuziek – er valt weer veel te genieten. Het is niet alles Liszt wat de klok slaat, maar tijdens ieder concert doemt zijn naam op met bekende en minder bekende werken. Meer informatie op: <https://www.lisztfestival.at>.

Wist u dat...

Franz Liszt als kind soms wel eens met zijn vader mee op jacht ging en zelf af en toe ook het geweer vast mocht houden? Hoewel hij pianospelen veel leuker vond, wist hij op een dag een wilde eend te raken en kwam trots met de buit naar huis. Wat hem het meest interesseerde was echter die knal als er een schot gelost werd. Had dat misschien te maken met het geheimzinnige poeder, waar zijn vader hem verboden had met zijn vingers aan te zitten? Op zekere dag, toen ze weer eens van de jacht terugkwamen, nam de jongen stiekem een handje met kruid uit de jachttas en wierp die onderzoekend in het vuur van de haard. De gevolgen lieten zich raden. Met een grote knal vlogen de kolen door de kamer en de jonge pianist leek wel een Zwarte Piet! Heel zijn gezicht en kleren zaten onder het kolengruis! Een flink pak slaag en een stevige beurt in de wastobbe heugden de oude maestro nog toen hij vele jaren later, bij een bezoek aan zijn geboortehuis in 1881, in kleuren en geuren zijn vrienden over dit voorval vertelde...!

Naar: Emmerich Karl Horvath, *Franz Liszt, I. Band – Kindheit*, pp. 42, 43. Horvath refereert op zijn beurt aan *Aus meinem Leben, Band II*, p. 102ff van Géza Zichy, die Liszt vergezelde toen deze in 1881 zijn geboortehuis bezocht.

Redactie: Albert Brussee

Lay-out: Joop Berkhout

Het bestuur van de Franz Liszt Kring wordt gevormd door: Martyn van den Hoek – voorzitter;

Christo Lelie – vice-voorzitter, eindredacteur van het *Tijdschrift van de Franz Liszt Kring*;

René Poppen – secretaris; Johan Verrest – penningmeester;

Leden: Albert Brussee (eindredactie *Liszt Bulletin*), Hugo Sloterdijk, Martin Kaptein (sponsorwerving).

Bankrekening NL07 RABO 0365512613 ten name van Stichting Franz Liszt Kring

Bank Identificatie Code (BIC): RABONL2U

Stichting Franz Liszt Kring, Secretariaat: Reukgras 71, 8043 KN Zwolle

E-mail: info@lisztkring.nl

www.lisztkring.nl